

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ
ΦΥΣΙΚΗΣ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ

- Σας καλωσορίζουμε στα σεμινάρια Επιθεώρησης Φυσικής - Γεωγραφίας, και σας ευχαριστούμε για τη συνεισφορά σας στην ολοκλήρωση της σχολικής χρονιάς 2023 - 2024.
- Καλωσορίζουμε τους νεοεισερχόμενους και τα συγχαρητήρια μας στους νεοπροαχθέντες συναδέλφους.
- Σας ευχόμαστε μία ευχάριστη, παραγωγική νέα σχολική χρονιά.

ΓΝΩΡΙΜΙΑ

Στοιχεία επικοινωνίας με Επιθεώρηση

➤ Δρ Χριστιάνα Ανδρέου

Τηλ. Γραφείου: 22800998

Κινητό: 99422429

Προσωπικό email: xristiana_sxoleio@yahoo.com

➤ Θέμης Αποστολίδης

Τηλ. Γραφείου: 22806347

Κινητό: 99523354

Προσωπικό email: ap.themis@yahoo.gr

❑ Email Επιθεώρησης: dmefysiki@gmail.com

❑ ΦΑΞ: 22800862 (ΓΕΜΕ)

Στοιχεία Αποσπασμένων - Φυσική

- **Θεόδωρος Ασλανίδης** (Σύμβουλος, Αναλυτικά, Προϋπηρεσιακή)

Τηλ. Γραφείου: 22809578

Κινητό: 99565612

Προσωπικό email: aslas12@hotmail.com

- **Κωνσταντίνα Κουντούρη** (Αναλυτικά, Προϋπηρεσιακή)

Τηλ. Γραφείου: 22402484

Κινητό: 99439635

Προσωπικό email: constantinakountouri@gmail.com

- **Σκουρουπάθης Απόστολος** (Αναλυτικά)

Κινητό: 99121501

Προσωπικό email: apostolos00@hotmail.com

Στοιχεία Αποσπασμένων - Γεωγραφία

➤ **Χριστοφόρα Χαρίτωνος** (Σύμβουλος, Αναλυτικά, Προϋπηρεσιακή)

Τηλ. Γραφείου: 22809578

Κινητό: 99908086

Προσωπικό email: christych85@gmail.com

➤ **Θάνος Καβάκας** (Αναλυτικά)

Κινητό: 97674296

Προσωπικό email: tkanakas@yahoo.gr

➤ Email Επιθεώρησης: dmegeografias@gmail.com

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

- Σε σημεία της παρουσίασης και στο τέλος θα δίνεται χρόνος για απορίες και διευκρινίσεις.
- Σάρωση QR code για να σημειωθεί η παρουσία σας στο σεμινάριο.

ΘΕΜΑΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

- Προτεραιότητες Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης για τη σχολική χρονιά 2024 – 2025.
- Διαμορφωτική Αξιολόγηση – Εναλλακτικές μορφές Αξιολόγησης.
- Γενικές πληροφορίες.
- Θέματα ειδικότητας – **Νέα μορφή εξεταστικών δοκιμίων ενιαίας εξέτασης.**
- Συζήτηση – Διευκρινίσεις.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΔΜΓΕ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024 - 2025

01

1. Επικαιροποίηση και εκσυγχρονισμός των Αναλυτικών Προγραμμάτων - έμφαση στον εξορθολογισμό του περιεχομένου τους και την προαγωγή των δεξιοτήτων των μαθητών.
2. Υιοθέτηση Ενιαίου Σχεδίου Βελτίωσης στο πλαίσιο της Αυτοαξιολόγησης των Σχολικών Μονάδων - θεσμοθέτηση της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης και ανάπτυξης Ενιαίου Σχεδίου Δράσης Βελτίωσης (ΕΣΔΒ) της σχολικής μονάδας.
Το ΕΣΔΒ θα περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους Σχέδια Δράσης. π.χ. *Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Ενδοσχολικής Βίας, Σχέδιο επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών*).

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΔΜΓΕ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024 - 2025

02

3. Αξιολόγηση Μαθητή / Μαθήτριας.
4. Λειτουργία Ολοήμερων Γυμνασίων Διαθεματικής – Διεπιστημονικής Μάθησης - Παγκύπριο Γυμνάσιο, Λανίτειο Γυμνάσιο, Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο, Γυμνάσιο Παραλιμνίου και Νικολαΐδειο Γυμνάσιο.
→ Επέκταση στο Γυμνάσιο Αρχαγγέλου και Γυμνάσιο Ύψωνα.
5. Πολιτική για την Ομαλή Μετάβαση των Παιδιών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο - Στοχευμένα σεμινάρια για διδάσκοντες των Νέων Ελληνικών και των Μαθηματικών.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΔΜΓΕ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024 - 2025

03

6. Πρόληψη -Αντιμετώπιση Βίας και Παραβατικότητας - συμπερίληψη μέτρων πρόληψης της βίας και παραβατικότητας στο Ενιαίο Σχέδιο Δράσης Βελτίωσης (ΕΣΔΒ) της Σχολικής Μονάδας.
7. Δημιουργία Αρχείου Ιστορίας της Ελληνικής Κυπριακής Εκπαίδευσης.
8. Πιλοτικό πρόγραμμα εκμάθησης Γερμανικών.
9. Παρεμβατικό Πρόγραμμα Χρηματοοικονομικής Παιδείας και Αλφαριθμητισμού στη Γ΄ τάξη Γυμνασίου.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΔΜΓΕ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024 - 2025

04

10. Δράσεις για την προώθηση της Ελληνικής Γλώσσας.
11. Δράσεις για τη συμπλήρωση 50 χρόνων από το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή.
12. Αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και σχετική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
13. Αύξηση των θέσεων των σχολικών βοηθών/ συνοδών.
14. Σύστημα Ηλεκτρονικής Διοίκησης Εκπαίδευσης και Αγωγής eΔΕΑ.
15. Πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε.+ Μέσης Εκπαίδευσης.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΔΜΓΕ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024 - 2025

05

16. Πρόγραμμα «Αριστοτέλης – CyFIT» στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για πρόληψη και αντιμετώπιση της παιδικής παχυσαρκίας.

Πρόσθετοι υπό έμφαση στόχοι για το 2024 - 2025

- Περιβαλλοντική εκπαίδευση, με έμφαση στην ευαισθητοποίηση για την κλιματική κρίση και τις συνέπειές της και Η Διοργάνωση δράσεων σχετικών με τα 70 χρόνια από την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα του 1955-59.

ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

01

Η αξιολόγηση αποτελεί έναν από τους πιο καθοριστικούς παράγοντες της εκπαιδευτικής αποτελεσματικότητας.

ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

➤ Σε σχέση με τον σκοπό:

1. Διαμορφωτική ή αξιολόγηση για τη μάθηση
μεγαλύτερη επίδραση στα μαθησιακά αποτελέσματα

2. Τελική ή αθροιστική ή αξιολόγηση της μάθησης

➤ Σε σχέση με τον χρόνο διεξαγωγής:

1. Αρχική διαγνωστική 2. Συντρέχουσα 3. Τελική

Μια διαδικασία με δύο παράλληλους στόχους:

τη βελτίωση του/της μαθητή/μαθήτριας
(μέσω πληροφόρησης για το πού βρίσκεται)

τη βελτίωση της διδασκαλίας
(μέσω πληροφόρησης για την καταλληλότητα του σχεδιασμού της)

- Ελέγχει την **πορεία** προς την κατάκτηση συγκεκριμένων μαθησιακών στόχων.
- **Εμπλέκει ενεργά τους/τις μαθητές/μαθήτριες**, οι οποίοι/οποίες κατανοούν τις ελλείψεις και τις αδυναμίες τους και αναθεωρούν τις μαθησιακές τους στρατηγικές.
- Ονομάζεται και **συντρέχουσα** ή **ενδιάμεση** αξιολόγηση, γιατί πραγματοποιείται κατά την εξέλιξη μιας διαδικασίας.

- Συμμετοχή στην τάξη – Πειραματικές ασκήσεις.
- Κατ' οίκον εργασία.
- Διαδραστικά παιχνίδια στην τάξη.
- Αυτοαξιολόγηση – ετεροαξιολόγηση.
- Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων (portfolio).
- Συνθετικές/Δημιουργικές/Διερευνητικές εργασίες (projects).
- Δραστηριότητες αυθεντικής αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση η οποία αποβλέπει στην αποτίμηση των γνώσεων των μαθητών/μαθητριών και των ικανοτήτων τους να αξιοποιούν τις γνώσεις τους σε πραγματικές καταστάσεις.

Ενδεικτικές μορφές / εργαλεία αυθεντικής αξιολόγησης:

- Συμμετοχή σε διαγωνισμούς / συνέδρια.
- Πρωτότυπες εργασίες / κατασκευές/ πειράματα.
- Προτάσεις επίλυσης σχολικών, κοινοτικών ή άλλων προβλημάτων.
- Διαθεματικές εργασίες.
- Διαγωνισμοί προφορικής επιχειρηματολογίας / αντιπαράθεσης (debate).

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Προγραμματισμοί / Πλαίσια Μάθησης
- Επικαιροποιημένα Αναλυτικά Προγράμματα
- Διδακτικό Υλικό Φυσικής / Γεωγραφίας
- Προγράμματα - Διαγωνισμοί
- Επιμορφωτικές Δράσεις
- Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών
- Χρονοδιαγράμματα Γυμνασίου - Λυκείου

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ

- Οι προγραμματισμοί έχουν συνταχθεί με βάση τις κατευθύνσεις του γραφείου προγραμματισμού σύμφωνα με τις οποίες η πρόνοια για την απώλεια διδακτικού χρόνου ανέρχεται στις 2 εβδομάδες.
- Ο αριθμός των περιόδων που προϋπολογίζονται για κάθε ενότητα είναι βοηθητικοί ώστε ο/η κάθε εκπαιδευτικός να σχεδιάζει τα μαθήματα του/της με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες του κάθε σχολείου και του κάθε τμήματος.
- Κάθε τέλος του μήνα, θα αποστέλλετε google form για ενημέρωση της Επιθεώρησης για την πορεία κάλυψης της ύλης.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

- Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα για την Β΄ Γυμνασίου.

Θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακό Σεμινάριο επεξήγησης του βιβλίου στις 04/09/2024 στις 12:00 - 13:30.

Το νέο βιβλίο (Μέρος Α΄) θα το παραλάβουν τα σχολεία την δεύτερη εβδομάδα του Σεπτέμβρη και το Μέρος Β΄ τον Ιανουάριο.

- Νέος Άτλαντας για την Α΄ Γυμνασίου.
- Έχει σταλεί σε κάθε σχολείο μικρός αριθμός αντιτύπων της παλιάς έκδοσης του Άτλαντα, που υπήρχαν στις αποθήκες του ΥΠΑΝ, ώστε να είναι διαθέσιμος για τις ανάγκες της σχολικής μονάδας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΦΥΣΙΚΗΣ

- Μικρές αλλαγές στους ΔΕΕ για το [Γυμνάσιο](#) και το Λύκειο.
- Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να καλλιεργήσουν βαθύτερη κατανόηση και ενδιαφέρον για τη Φυσική, πέρα από την απλή επίλυση αριθμητικών ασκήσεων.
- Τα θέματα διδασκαλίας πρέπει να συσχετίζονται με την καθημερινή ζωή, τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις εμπειρίες των μαθητών.

ΦΥΣΙΚΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Προσπάθεια να εξυπηρετηθούν οι ακόλουθες στοχεύσεις:

α. η προσπάθεια συσχέτισης της επιστημονικής γνώσης με την καθημερινή ζωή,

β. η απόκτηση, από τους μαθητές και τις μαθήτριες, της απαραίτητης γνώσης για τη συνέχεια της φοίτησής τους στο Λύκειο,

γ. η καλλιέργεια ικανοτήτων (όπως δημιουργικότητα, εργασία σε ομάδες, λύση προβλήματος, εφαρμογή της επιστημονικής μεθόδου, κριτική σκέψη κλπ.) απαραίτητων τόσο στην καθημερινή ζωή των μαθητών και μαθητριών, όσο και στην μετέπειτα ακαδημαϊκή τους πορεία.

δ. Διαμόρφωση θετικής στάσης.

ΦΥΣΙΚΗ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κεφάλαιο 1: Επιστημονική μέθοδος - Μετρήσεις

→ Δείκτης 1.2

Έμφαση στα παράγωγα μεγέθη που αναφέρονται στους δείκτες (εμβαδό, όγκος, πυκνότητα) αφού δεν έχουν ακόμα διδαχθεί ταχύτητα, επιτάχυνση, δύναμη.

→ Δείκτης 1.3

Απλή αναφορά στα προθέματα.

Μετατροπές μονάδων μέτρησης: από cm σε m, από mm σε m, από km σε m, από kg σε g, από g σε kg

ΦΥΣΙΚΗ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κεφάλαιο 1: Επιστημονική μέθοδος - Μετρήσεις

→ Δείκτης 1.4

Μέτρηση όγκου υγρού ή στερεού ακανόνιστου σχήματος. Πειραματική διαδικασία υπολογισμού πυκνότητας. Να γίνουν οι δραστηριότητες από τους μαθητές. (Δεξιότητες κ.λπ.).

→ Είναι το πρώτο κεφάλαιο Φυσικής που διδάσκονται. Πρέπει να είναι εισαγωγικό και όχι κουραστικό. Δεν συνιστάται να γίνει διαγώνισμα ή 20λεπτη άσκηση.

ΦΥΣΙΚΗ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κεφάλαιο 2: Κινήσεις

→ Δείκτες 2.1 και 2.5

Ο καθορισμός της θέσης και της μετατόπισης να γίνεται μόνο λεκτικά, χωρίς σχεδιασμό διανυσμάτων (τα παιδιά δεν έχουν διδαχθεί ακόμα τον σχεδιασμό διανυσμάτων).

Κίνηση σε ευθύγραμμη τροχιά χωρίς αλλαγή κατεύθυνσης.

Ο προσδιορισμός της διανυόμενης απόστασης και της μετατόπισης για την κίνηση ενός σώματος, στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της κίνησης αλλάζει η φορά της, γίνεται μετά την μελέτη της ΕΟΚ (δείκτης 2.12).

ΦΥΣΙΚΗ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κεφάλαιο 2: Κινήσεις

→ Δείκτης 2.5

Μελέτη κίνησης σε ευθύγραμμη τροχιά χωρίς αλλαγή κατεύθυνσης.

Διάκριση των v_α και v_δ μόνο από το γεγονός ότι η v_δ εκφράζει και προς τα που κινήθηκε το σώμα.

→ Δείκτης 2.11

Αφού ο υπολογισμός της ταχύτητας στην ΕΟΚ από τη γραφική παράσταση θέσης – χρόνου γίνεται με χρήση της σχέσης $v = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην ερμηνεία της κλίσης στην γραφική παράσταση αντί στον υπολογισμό της.

ΦΥΣΙΚΗ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Υιοθετήθηκαν στους ΔΕΕ οι μικρές αλλαγές στο ΑΠ που είχαν γίνει κατά την περσινή σχολική χρονιά.

Το βιβλίο Γ' Γυμνασίου είναι εναρμονισμένο με τους επικαιροποιημένους ΔΕΕ.

Οδηγός Εκπαιδευτικού

Είναι έτοιμος οδηγός εκπαιδευτικού στον οποίο υπάρχει:

- Σύντομη περιγραφή των προτεινόμενων μαθημάτων.
- Σύντομη περιγραφή της κάθε δραστηριότητας.
- Συμπληρωμένη ανασκόπηση της κάθε δραστηριότητας.
- Απαντήσεις ασκήσεων.

ΦΥΣΙΚΗ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Μέρος Α'

Οδηγός Εκπαιδευτικού

ΦΥΣΙΚΗ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κεφάλαιο 1 - Ενέργεια

- Το πρώτο κεφάλαιο έχει σκοπό να εισαγάγει την έννοια της ενέργειας η οποία είναι βασική για τα επόμενα κεφάλαια.
- 10 περίοδοι.
- Δεν συνιστάται διαγώνισμα ή 20λεπτη άσκηση.

ΒΙΒΛΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Παρατηρήσεις και διορθώσεις που αφορούν και σε αυτή την έκδοση του βιβλίου μπορούν να υποβάλλονται προς τη συγγραφική ομάδα μέσω φόρμας (google form) που θα σταλεί στους διδάσκοντες.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ / ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

- **Δεξιότητες Επικοινωνίας**
(ομιλία, ακρόαση, επιχειρηματολογία, διάλογος κλπ.)
- **Κριτικής επεξεργασίας πληροφοριών**
(η Φυσική διέπεται από δομημένες έννοιες, ακολουθεί αποδεικτικές διεργασίες και αναθεωρεί το τρόπο που αντιλαμβανόμαστε το κόσμο.)
- **Επίλυσης προβλημάτων**
μέσα από την καλλιέργεια δεξιοτήτων στρατηγικού σχεδιασμού.
- **Χρήση υλικών - Πειραματικές δεξιότητες**
έλεγχος μεταβλητών, επεξεργασία και αξιολόγηση δεδομένων.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Προαιρετικά σεμινάρια επιμόρφωσης.
- Ημερίδες επιμόρφωσης.
- Ημερίδες Διδακτικής ΠΙ (Διδακτικές Πρακτικές στα μαθήματα ΦΕ στην ΜΕ.)
- Σεμινάρια ΥΠΑΝ.
- Συνέδρια.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

- Περιβαλλοντική εκπαίδευση, με έμφαση στην ευαισθητοποίηση για την κλιματική κρίση και τις συνέπειές της. (Σεμινάρια, Διαγωνισμοί, Συνέδριο, Παρουσιάσεις κ.ά.)
- Science on Stage.
- Διαγωνισμός Μετεωρολογίας.
- Διαγωνισμοί – Ολυμπιάδες Ένωσης Φυσικών Κύπρου & Γεωγραφικού Ομίλου Κύπρου / Παγκύπριου Συνδέσμου Καθηγητών Γεωγραφίας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

01

Αξιολογούνται / επιθεωρούνται:

- Επί δοκιμασία εκπαιδευτικοί.
- Βοηθοί Διευθυντές/Διευθύντριες και Βοηθοί Διευθυντές/Διευθύντριες Α'.
- Μόνιμοι εκπαιδευτικοί με υπηρεσία 10 τουλάχιστον ετών που έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την περίοδο επί δοκιμασίας και διαθέτουν τουλάχιστον τρία χρόνια υπηρεσία σε δημόσιο σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης.
- Δεν εξαιρούνται της επιθεώρησης οι αναπληρωτές, οι συμβασιούχοι και οι μόνιμοι/μόνιμες εκπαιδευτικοί με υπηρεσία λιγότερη των 10 ετών.

ΤΟΜΕΙΣ – ΣΗΜΕΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

- Επαγγελματική Κατάρτιση.
- Επάρκεια στην Εργασία.
Διδακτικό έργο, Διοικητικό έργο (ΒΔ,ΒΔΑ).
- Οργάνωση - Διοίκηση - Ανθρώπινες Σχέσεις.
- Γενική Συμπεριφορά και Δράση.

- «Δεν υπάρχει κώδικας διδασκαλίας που να μπορεί να εφαρμοστεί παντού με τα ίδια αποτελέσματα, ούτε μπορεί να εξακριβωθεί επιστημονικά ποια διδασκαλία αποδίδει περισσότερο».
- Η εκπαιδευτική διαδικασία έχει χαρακτήρα δυναμικό και όχι στατικό, επηρεάζεται από πλείστους παράγοντες όπως κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς άρα δεν μπορεί να διασπαστεί και να μετρηθεί.

- Επαρκής γνώση των γνωστικών αντικειμένων που θα διδάξει.
- Δομημένη διδασκαλία / Σχεδιασμός και οργάνωση δραστηριοτήτων.
- Εφαρμογή ποικίλων διδακτικών μεθόδων.
- Ορθολογική διαχείριση του διαθέσιμου χρόνου.
- Προωθεί την ενεργό συμμετοχή των μαθητών /μαθητριών.
- Αξιοποιεί τα λάθη/εναλλακτικές αντιλήψεις των παιδιών.
- Σέβεται την σκέψη των παιδιών και ενθαρρύνει την προσπάθεια.
- Διαμορφωτική αξιολόγηση και ανατροφοδότηση.

➤ **Σχόλια Διευθυντή ...**

1. Συντονισμός με τους Συναδέλφους.
2. Ανάληψη πρωτοβουλιών στο Σχολείο - Οργανωτικές ικανότητες στο Σχολείο.
3. Συμμετοχή σε διαγωνισμούς και δράσεις στο Σχολείο.
4. Συνεργασία με γονείς.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΒΑΘΥΤΕΡΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΑΠΛΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

01

- **Εστίαση στη Βασική Κατανόηση:** Εξηγήστε πρώτα τις βασικές έννοιες και αρχές πριν προχωρήσετε στις ασκήσεις.
- **Χρήση Πραγματικών Παραδειγμάτων:** Χρησιμοποιήστε καθημερινά παραδείγματα για να δείξετε πώς εφαρμόζονται οι φυσικοί νόμοι στην πράξη.
- **Διδακτικές Στρατηγικές Διερευνητικής Μάθησης:** Αφήστε τους μαθητές και τις μαθήτριες να διατυπώσουν υποθέσεις, να πραγματοποιήσουν πειράματα και να βγάλουν συμπεράσματα.
- **Συζήτηση και Διάλογος:** ενθαρρύνετε τους μαθητές και τις μαθήτριες να συμμετέχουν σε συζητήσεις και να θέτουν ερωτήματα σχετικά με τη φυσική σημασία των φαινομένων.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΒΑΘΥΤΕΡΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΑΠΛΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

02

- **Μειώστε τις Ασκήσεις Ρουτίνας:** προτιμήστε ασκήσεις που απαιτούν από τους μαθητές και τις μαθήτριες να σκεφτούν και να εφαρμόσουν τη θεωρία σε νέες καταστάσεις.
- **Χρήση Οπτικοακουστικών Μέσων:** Ενσωματώστε οπτικοακουστικό υλικό όπως βίντεο, προσομοιώσεις και διαδραστικά εργαλεία για την παρουσίαση των φαινομένων.
- **Ομαδικές Εργασίες και Εργαστήρια:** Ενθαρρύνετε την ομαδική εργασία.
- **Σύνδεση με Διαθεματικές Έννοιες:** Δείξτε πώς η Φυσική συνδέεται με άλλες επιστήμες και τομείς (π.χ. Χημεία, Βιολογία, Τεχνολογία).

ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΑ ΔΟΚΙΜΙΑ ΛΥΚΕΙΟΥ

- Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.
- Το δοκίμιο θα αποτελείται από **οκτώ (±1)** ερωτήσεις.
 - Οι ερωτήσεις θα έχουν εύρος 4-12 μονάδες, και σύνολο 50 μονάδων.
 - Θέση γενικού ερωτήματος και υπο-ερωτήματος.
 - Γραφικές παραστάσεις και σφάλματα.
 - Ερωτήσεις επιλογής: να επιλέξετε την ορθή από τις πιο κάτω δηλώσεις.
Να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΑ ΔΟΚΙΜΙΑ

- Να εστιάζετε στην Φυσική σημασία των φαινομένων και όχι μόνο στο μαθηματικό φορμαλισμό.

Πίνακας προδιαγραφών

- Γνώση & Κατανόηση.
- Εφαρμογή & Αξιολόγηση Δεδομένων και Πληροφοριών.
- Δεξιότητες Πειράματος & Διερεύνησης.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΨΗΦΙΑ, ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

- Κανόνες Στρογγυλοποίησης.
- Σημαντικά ψηφία.
- Κανόνες για τα σημαντικά ψηφία όταν κάνουμε πράξεις.
- Συστηματικά και τυχαία σφάλματα.
- Το επί τοις εκατό «σφάλμα».

ΑΝΑΓΩΓΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΒΑΘΜΟΣ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

Μαθητής/ τρια	1^{ος}	2^{ος}	3^{ος}	4^{ος}	5^{ος}	6^{ος}
Βαθμός γραπτών	24	16	13	21	34	03
Μαθητής/ τρια	7^{ος}	8^{ος}	9^{ος}	10^{ος}	11^{ος}	12^{ος}
Βαθμός γραπτών	30	18	13	28	05	07

34	➔	17
6	➔	10

Ανηγμένη Βαθμολογία

$$= 10 + \frac{7}{28} (X - 6)$$

Βαθμός = ανηγμένη βαθμολογία + (0,1) + {0,1,2} =

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ / ΛΥΚΕΙΟΥ - ΤΕΣΕΚ

6/9/2024	Έναρξη Μαθημάτων Α΄ Τετραμήνου.
15/01/2025	Τέλος των μαθημάτων Α΄ Τετραμήνου.
22-23/01/2024	Ανακοίνωση αποτελεσμάτων. (Επίδοση Δελτίων Προόδου)
16/01/2025	Έναρξη Μαθημάτων Β΄ Τετραμήνου.
26 & 09/05/2025	Τέλος των μαθημάτων Β΄ Τετραμήνου.
	Ενιαία γραπτή αξιολόγηση εξεταζόμενων μαθημάτων.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ

- Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία.
- Καλή σχολική χρονιά με υγεία.

Προτεραιότητες ΔΜΓΕ Σχολική Χρονιά 2024-2025

Σεμινάρια Επιθεωρητών/Επιθεωρητριών
Μέσης Εκπαίδευσης

Σεπτέμβριος 2024

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Επικαιροποίηση και εκσυγχρονισμός των Αναλυτικών Προγραμμάτων

- Το ΥΠΑΝ προχώρησε στην **πρώτη φάση επικαιροποίησης και εκσυγχρονισμού** των ΑΠ σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα όλων των τάξεων
- **Εφαρμογή** από τη σχολική χρονιά **2024-2025**
- **Έμφαση:**
 - ✓ εξορθολογισμός περιεχομένου
 - ✓ μείωση της ύλης
 - ✓ διασφάλιση επαρκούς και συνεκτικού σώματος γνώσεων
 - ✓ προαγωγή ικανοτήτων και δεξιοτήτων των μαθητών/μαθητριών
- **Εφαρμογή → συνεχής παρακολούθηση → ανατροφοδότηση → βελτίωση**

Υιοθέτηση Ενιαίου Σχεδίου Βελτίωσης για την Αυτοαξιολόγηση των Σχολικών Μονάδων

1-

- **Εκπεφρασμένη πολιτική** για το εκπαιδευτικό μας σύστημα εδώ και αρκετά χρόνια (*ενιαίο όραμα σχολικής μονάδας, αυτοαξιολόγηση και διάγνωση αναγκών, εκπόνηση πλάνου δράσεων για την επίλυση όλων των ζητημάτων που αποκαλύφθηκαν μέσα από τη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης*)
- Με **Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου** (ημερ. 6/9/23) → **θεσμοθέτηση** διαδικασίας αυτοαξιολόγησης και ανάπτυξης Ενιαίου Σχεδίου Δράσης Βελτίωσης (ΕΣΔΒ) της σχολικής μονάδας
- Η **εφαρμογή** περιλαμβάνει σειρά ενεργειών σε επίπεδο σχολικής μονάδας και εκπαιδευτικών

Υιοθέτηση Ενιαίου Σχεδίου Βελτίωσης για την Αυτοαξιολόγηση των Σχολικών Μονάδων

2-

- Στόχος → η **συνεχής βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου** που επιτελείται στις σχολικές μονάδες
- Η **θεσμοθέτηση** της αυτοαξιολόγησης και της ανάπτυξης ΕΣΔΒ της σχολικής μονάδας και η **εισαγωγή** της στα σχολεία θα γίνει **σταδιακά, στη βάση κατευθυντήριων οδηγιών**, προκειμένου να δοθεί **πλήρης καθοδήγηση και στήριξη**
- Το **ΕΣΔΒ** πρέπει να **περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους Σχέδια Δράσης** (π.χ. *Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Ενδοσχολικής Βίας, Σχέδιο επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών*)
- **Έμφαση:** δημιουργία αξιόπιστων εργαλείων, ενδυνάμωση εκπαιδευτικών, ανάδειξη καλών πρακτικών

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Αξιολόγηση Μαθητή/Μαθήτριας

- **Πλήρης εφαρμογή** αναθεωρημένου συστήματος Αξιολόγησης Μαθητή/Μαθήτριας
- Στη βάση **παιδαγωγικών αρχών και κριτηρίων**
- Με σχεδιασμό **στοχευμένων προγραμμάτων επιμόρφωσης και ανταλλαγή καλών πρακτικών**
- Βασικά χαρακτηριστικά αναθεωρημένου συστήματος:
 - ✓ **διαμορφωτική αξιολόγηση** ως αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής διδασκαλίας και μάθησης
 - ✓ έμφαση σε **πολλαπλές μορφές και τεχνικές αξιολόγησης – αξιοποίηση εκπαιδευτικών τεχνολογιών**
 - ✓ **αυθεντική** διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση
 - ✓ **διαφοροποίηση** της διδασκαλίας και της αξιολόγησης

Λειτουργία Ολοήμερων Γυμνασίων Διαθεματικής – Διεπιστημονικής Μάθησης

- Παγκύπριο Γυμνάσιο (Λευκωσία), Λανίτειο Γυμνάσιο (Λεμεσός), Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο (Λάρνακα), Γυμνάσιο Παραλιμνίου (Αμμόχωστος) και Νικολαΐδειο Γυμνάσιο (Πάφος)
- 2024-2025 → Επέκταση στο Γυμνάσιο Αρχαγγέλου στη Λευκωσία και στο Γυμνάσιο Ύψωνα στη Λεμεσό
- Συμπληρωματική λειτουργία Ολοήμερου Γυμνασίου προς τη λειτουργία του τακτικού Γυμνασίου → δεν αποτελεί επέκταση των πρωινών μαθημάτων
- Ξεχωριστό πρόγραμμα με παράλληλη λειτουργία δύο κατευθύνσεων – Κατεύθυνση «**STEAM**» και Κατεύθυνση «**Ελληνική Γλώσσα και Πολιτισμός**»
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση του θεσμού → βελτιωτικές παρεμβάσεις → αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός (αναδιαμόρφωση οργανωτικού πλαισίου – ανανέωση και εμπλουτισμός διαθεματικών ενοτήτων – διασύνδεση με τον πρωινό χρόνο)

Πολιτική για την Ομαλή Μετάβαση των Παιδιών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο

- Ιδιαίτερα **σημαντική προτεραιότητα** ανάμεσα στις πολιτικές του ΥΠΑΝ
- Για το 2024-2025 προγραμματίζονται:
 - ✓ **στοχευμένα σεμινάρια** για διδάσκοντες/διδάσκουσες στα αντικείμενα των Νέων Ελληνικών και των Μαθηματικών, καθώς επίσης και για Υπεύθυνους Τμημάτων της Α' τάξης Γυμνασίου
 - ✓ **ημερίδες** με θέμα την Ομαλή Μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο και την Έγκαιρη Αναγνώριση και Αντιμετώπιση Συναισθηματικών Δυσκολιών για τις Διευθυντικές Ομάδες και τους Υπεύθυνους Τμημάτων Α' τάξης Γυμνασίου, από λειτουργούς της **ΥΕΨ** και της **ΥΣΕΑ**

Πρόληψη και Αντιμετώπιση Βίας και Παραβατικότητας - 1-

- **Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (1/11/2023) → υιοθέτηση μέτρων ολιστικής/συστημικής προσέγγισης** για την αντιμετώπιση και πρόληψη της βίας και παραβατικότητας
- Τα μέτρα αφορούν μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικούς, γονείς/κηδεμόνες, σχολική και ευρύτερη κοινότητα
- Στα μέτρα περιλαμβάνονται (ενδεικτικά):
 - ✓ συμπερίληψη μέτρων πρόληψης της βίας και παραβατικότητας στο **Ενιαίο Σχέδιο Δράσης Βελτίωσης (ΕΣΔΒ) της Σχολικής Μονάδας**
 - ✓ **επιμόρφωση εκπαιδευτικών** σε θέματα αντιμετώπισης προβλημάτων εκφοβισμού και σχολικής βίας και **ενίσχυση του ρόλου του Υπεύθυνου Τμήματος** ως πυρήνα πρόληψης της ενδοσχολικής βίας και παραβατικότητας
 - ✓ **επιμόρφωση γονέων/κηδεμόνων** σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας στην οικογένεια και **ενδυνάμωση της σχέσης σχολείου και οικογένειας** με την αξιοποίηση των Συνδέσμων Γονέων/Κηδεμόνων των σχολείων

Πρόληψη και Αντιμετώπιση Βίας και Παραβατικότητας - 2-

- Οι Διευθύνσεις των σχολείων οφείλουν να συστήνουν **Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας**, η οποία εκπονεί **Σχέδιο Δράσης** μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου (σύμφωνα με τους Κανονισμούς Λειτουργίας των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και με βάση σχετική εγκύκλιο του ΥΠΑΝ, ημερ. 30/08/2016)
- Το **Σχέδιο Δράσης στοχεύει** στην πρόληψη της αντικοινωνικής και παραβατικής συμπεριφοράς και στη βελτίωση και προαγωγή της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/μαθητριών. Πρόσθετα, το σχολείο λαμβάνει όλα τα κατάλληλα διοικητικά και παιδαγωγικά μέτρα, προκειμένου να προστατεύει τους/τις μαθητές/μαθήτριες από οποιαδήποτε μορφή βίας
- Το **Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει** δραστηριότητες των οποίων η υλοποίηση δεν εξαντλείται στην τάξη, αλλά επεκτείνεται στο σύνολο της σχολικής μονάδας με την εμπλοκή μαθητών/τριών, γονέων, εκπαιδευτικών, κυβερνητικών υπηρεσιών, ή/και οργανισμών/ατόμων της ευρύτερης κοινότητας, καθώς και με αξιοποίηση θεσμών όπως ο/η Καθηγητής/Καθηγήτρια ΣΕΑ, ο/η Υπεύθυνος/η Τμήματος και Υπηρεσίες του ΥΠΑΝ (ΠΑΒΙΣ, ΥΣΕΑ, ΥΕΨ, ΟΑΠ, ΕΑΥΠ)

Πρόληψη και Αντιμετώπιση Βίας και Παραβατικότητας - 3-

- Ψήφιση από την ολομέλεια της Βουλής του «Περί της Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Ενδοσχολικής Βίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2024», ο οποίος τροποποιεί τον «Περί της Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Ενδοσχολικής Βίας Νόμο του 2020»:
 - ✓ Το ΥΠΑΝ θα προχωρήσει στην **ανάπτυξη κεντρικού στρατηγικού σχεδιασμού**
 - ✓ Η ΔΜΓΕ θα προχωρήσει στην **ανάπτυξη επιμέρους στρατηγικού σχεδιασμού** με βάση τις προτεραιότητες και τις ανάγκες της

Πρόληψη και Αντιμετώπιση Βίας και Παραβατικότητας - 4-

- Ανάγκη για παρακολούθηση εφαρμογής προγραμμάτων/δράσεων για θέματα βίας και παραβατικότητας:
 - ✓ **Συντονισμός** προγραμμάτων και δράσεων
 - ✓ Παρακολούθηση και **επιλογή των πιο αποτελεσματικών και παιδαγωγικά άρτιων προγραμμάτων**
 - ✓ **Ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών**
 - ✓ **Ενίσχυση των θέσεων και του ρόλου των Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων και των Καθηγητών/Καθηγητριών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΣΕΑ)**

Δημιουργία Αρχείου Ιστορίας της Ελληνικής Κυπριακής Εκπαίδευσης

- Συνεχίζεται η διαδικασία **συγκέντρωσης, καταγραφής και ψηφιοποίησης του αρχειακού υλικού** των σχολείων
- Πραγματοποιήθηκε **επιμόρφωση των εκπαιδευτικών** που εμπλέκονται
- Πρόσθετες πληροφορίες θα αποσταλούν κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Πιλοτικό πρόγραμμα εκμάθησης Γερμανικών

- **Συνεχίζεται** η εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος εκμάθησης της Γερμανικής Γλώσσας σε **σχολεία Λευκωσίας και Λεμεσού**, ενώ, επιπλέον, **επεκτείνεται και σε σχολεία της Πάφου**:
 - ✓ Α' και Β' τάξη στο Γυμνάσιο Αρχ. Μακαρίου Γ' (Πλατύ) και στο Λύκειο Αρχ. Μακαρίου Γ' (Δασούπολη) στη Λευκωσία
 - ✓ Α' και Β' τάξη στο Γυμνάσιο και Λύκειο Λινόπετρας στη Λεμεσό
 - ✓ Α' τάξη στο Νικολαΐδειο Γυμνάσιο και στο Λύκειο Α' Εθνάρχη Μακαρίου Γ' στην Πάφο
- Τα μαθήματα θα διεξάγονται δύο ώρες εβδομαδιαίως, μετά τη λήξη των πρωινών μαθημάτων
- Ανάπτυξη μηχανισμών **παρακολούθησης, αξιολόγησης και βελτίωσης** του προγράμματος

Παρεμβατικό Πρόγραμμα Χρηματοοικονομικής Παιδείας και Αλφαριθμητισμού

- Από 2024-2025 → θα προσφέρεται στη **Γ' τάξη Γυμνασίου**
- Διάρκεια → έξι (6) διδακτικές περίοδοι για κάθε τμήμα ετησίως, σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο
- Από καθηγητές/καθηγήτριες Εμπορικών/Οικονομικών
- Στόχος:
 - ✓ ενδυνάμωση των νέων με χρηματοοικονομικές δεξιότητες
 - ✓ αποτελεσματική διαχείριση προσωπικών / οικογενειακών χρηματοοικονομικών
 - ✓ βελτίωση χρηματοοικονομικής ευημερίας
- **Ενδυνάμωση εκπαιδευτικών**
- Ανάπτυξη μηχανισμών **παρακολούθησης, αξιολόγησης και βελτίωσης** του προγράμματος

Δράσεις για την προώθηση της Ελληνικής Γλώσσας

- Προτεραιότητα η **αναβάθμιση της διδασκαλίας** της Ελληνικής Γλώσσας ως **μητρικής**, καθώς επίσης και της διδασκαλίας της ως **δεύτερης Γλώσσας**:
 - ✓ **Στοχευμένη επικαιροποίηση** των ΑΠ
 - ✓ **Εμπλουτισμός του διδακτικού υλικού**
 - ✓ **Ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών** όλων των ειδικοτήτων στην ορθή χρήση της Ελληνικής και στην υιοθέτηση καλών πρακτικών καλλιέργειάς της
 - ✓ Δράσεις για την **ανάδειξη των δυνατοτήτων της διαχρονικότητας και της οικουμενικότητας** της Ελληνικής Γλώσσας (μαθητικοί διαγωνισμοί, ημερίδες, σεμινάρια κ.λπ.)
 - ✓ **Δίκτυα σχολείων – ανταλλαγή καλών πρακτικών**
- Στόχος → η ενδυνάμωση των μαθητών/μαθητριών ως προς την **καλλιέργεια των γλωσσικών τους δεξιοτήτων** (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου) και κυρίως ως προς την **ορθή χρήση της Ελληνικής Γλώσσας**

Δράσεις για τη συμπλήρωση 50 χρόνων από το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή

- Ιδιαίτερη έμφαση στον διαχρονικό στόχο «**Δεν Ξεχνώ και Αγώνίζομαι**»
- Σκοπός δράσεων:
 - ✓ Να κρατηθεί **ζωντανή η εθνική και ιστορική μνήμη** των τραγικών γεγονότων και των συνεπειών του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής
 - ✓ Να γνωρίσουν οι νέες γενιές τον τόπο μας, να καλλιεργήσουν την **αγάπη για τα κατεχόμενα μέρη μας** και να συμβάλουν, με τις δικές τους δυνάμεις, στις προσπάθειες για **διατήρηση άσβεστου του πόθου για απελευθέρωση και επιστροφή** στις πατρογονικές μας εστίες
- **Περίοδος Οκτωβρίου – Δεκεμβρίου 2024** → **κορύφωση προσπαθειών** για υλοποίηση πρόσθετων δράσεων από τα σχολεία και παρουσίαση των εργασιών τους

Αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και σχετική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

- Η **διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση** αποτελεί βασική προτεραιότητα του ΥΠΑΝ και μέρος της προσπάθειας για τη μετάβαση από την Ειδική στην Ενιαία Εκπαίδευση και τη διαμόρφωση του συμπεριληπτικού σχολείου
- Ήδη πραγματοποιήθηκε σειρά επιμορφώσεων, με στόχο την **αξιοποίηση του υλικού** που έχει δημιουργηθεί από το **Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) της Ελλάδας** για τη διαφοροποίηση:
 - ✓ Ομάδες εργασίας → επιλογή υλικού → αξιοποίηση και παρακολούθηση
 - ✓ Μελέτη και πρακτικές εισηγήσεις για αξιοποίηση
- Προγραμματίζονται **περαιτέρω δράσεις ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών** επί του θέματος, μέσω προγράμματος επιμόρφωσης

Αύξηση των θέσεων των σχολικών βοηθών/συνοδών και συστηματική επιμόρφωσή τους

- Με **Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (8/7/2024)** → **αύξηση** του αριθμού των σχολικών βοηθών/συνοδών
- Συμμετοχή όλων των σχολικών βοηθών/συνοδών σε **προγράμματα επιμόρφωσης**
- **Στόχος:**
 - ✓ **ορθή και ωφέλιμη επιτέλεση των καθηκόντων τους**
 - ✓ **εκσυγχρονισμός της Ειδικής Εκπαίδευσης και μετάβαση στην Ενιαία Εκπαίδευση**

Σύστημα Ηλεκτρονικής Διοίκησης Εκπαίδευσης και Αγωγής eΔΕΑ

- 2023-2024 → **επιτυχής ολοκλήρωση της πιλοτικής φάσης** για τις ηλεκτρονικές εγγραφές της Α΄ Λυκείου σε τρία σχολεία
- Αναμένεται η **σταδιακή εφαρμογή** των ηλεκτρονικών εγγραφών και των υπόλοιπων διοικητικών λειτουργιών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και σε όλες τις τάξεις των δημόσιων σχολείων, με στόχο την ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης τόσο σε επίπεδο ΥΠΑΝ όσο και σε επίπεδο σχολικών μονάδων
- Το έργο θα αποτελέσει ένα **ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον τομέα της εκπαίδευσης**, το οποίο θα περιλαμβάνει αυτοματισμό των διοικητικών διαδικασιών και βελτίωση της επικοινωνίας, της συνεργασίας και της ορθής διαχείρισης πληροφοριών

Πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε.+ Μέσης Εκπαίδευσης

- Συνέχιση του προγράμματος ως **χρήσιμου εργαλείου** για την **άμβλυνση των αναδυόμενων προκλήσεων** που καλείται να αντιμετωπίσει το εκπαιδευτικό μας σύστημα
- 2024-2025:
 - ✓ τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας και τα **Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας** θα προσφέρονται σε πρωινό χρόνο
 - ✓ τα προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης θα προσφέρονται σε απογευματινό χρόνο

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Πρόγραμμα «Αριστοτέλης - CyFIT»

- Συνέχιση του προγράμματος στο πλαίσιο της κυβερνητικής **πολιτικής για πρόληψη και αντιμετώπιση της παιδικής παχυσαρκίας**
- Στόχος → αξιολόγηση των σημαντικών παραμέτρων της **φυσικής κατάστασης** και των δεικτών σωματικής σύστασης μαθητών/μαθητριών Μέσης Εκπαίδευσης
- 2024-2025 → **επέκταση σε όλα τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης** (Γυμνάσια, Λύκεια, ΤΕΣΕΚ)

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Πρόσθετοι υπό έμφαση στόχοι για το 2024-2025:

- **Περιβαλλοντική εκπαίδευση**, με έμφαση στην ευαισθητοποίηση για την κλιματική κρίση και τις συνέπειές της
- Διοργάνωση δράσεων σχετικών με τα **70 χρόνια από την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα του 1955-59**
- **Όποιοι άλλοι στόχοι** καθορίζονται από κάθε σχολική μονάδα στο πλαίσιο της αυτονομίας της, με γνώμονα τις ιδιαίτερες ανάγκες και τη φυσιογνωμία της

Παροχή καθοδήγησης και υποστήριξης από το ΥΠΑΝ και τη ΔΜΓΕ

- Για κάθε μία από τις πολιτικές/δράσεις/προγράμματα που υλοποιούνται:
 - ✓ έχουν ήδη αποσταλεί ή θα αποσταλούν προσεχώς στα σχολεία **περαιτέρω πληροφορίες/οδηγίες**
 - ✓ ενώ προγραμματίζονται, παράλληλα, ανάλογες **επιμορφωτικές δράσεις και ενημερώσεις**

*Ευχαριστούμε για
την προσοχή σας*

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Διαμορφωτική Αξιολόγηση
Εναλλακτικές μορφές Αξιολόγησης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

1. Μορφές αξιολόγησης
2. Τι είναι η διαμορφωτική αξιολόγηση [ΔΑ]
3. Προϋποθέσεις για την αποτελεσματική υλοποίηση της ΔΑ
4. Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης για προαγωγή της ΔΑ
 - 4.1. Συμμετοχή στην τάξη
 - 4.2. Κατ' οίκον εργασία
 - 4.3. Διαδραστικά παιχνίδια ερωτήσεων-απαντήσεων στην τάξη
 - 4.4. Ετεροαξιολόγηση-Αυτοαξιολόγηση
 - 4.5. Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων (portfolio)
 - 4.6. Συνθετικές/Δημιουργικές/Διερευνητικές εργασίες (projects)
 - 4.7. Δραστηριότητες αυθεντικής αξιολόγησης
5. Βιβλιογραφικές αναφορές

1

2

3

Η αξιολόγηση αποτελεί έναν από τους πιο καθοριστικούς παράγοντες της εκπαιδευτικής αποτελεσματικότητας.

(Creemers & Kyriakides, 2008)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

1. ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε σχέση με τον σκοπό:

1. Διαμορφωτική ή αξιολόγηση **για τη** μάθηση
2. Τελική ή αθροιστική ή αξιολόγηση **της** μάθησης

Σε σχέση με τον χρόνο διεξαγωγής:

1. Αρχική διαγνωστική
2. Συντρέχουσα
3. Τελική

(Χαραλάμπους, 2019)

Η μορφή αξιολόγησης (σε σχέση με τον σκοπό) που έχει μεγαλύτερη επίδραση στα μαθησιακά αποτελέσματα είναι η διαμορφωτική αξιολόγηση (η αξιολόγηση *για τη* μάθηση) παρά η τελική αξιολόγηση (η αξιολόγηση *της* μάθησης).

(Creemers & Kyriakides, 2008; Hattie, 2009)

2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ένας/Μία εκπαιδευτικός θέλει να εφαρμόσει διαμορφωτική αξιολόγηση.
Ποια/Ποιες από τις πιο κάτω ενέργειές του/της εξυπηρετεί/-ούν τον στόχο του/της;

1. Χορηγεί στους/στις μαθητές/τριες ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης, για να διαπιστώσουν οι ίδιοι/ίδιες σε ποιον βαθμό πέτυχαν τους μαθησιακούς στόχους.
2. Επιστρέφει τη γραπτή άσκηση που έκανε στο τέλος μιας μικρής ενότητας μετά από τρεις εβδομάδες.
3. Στις γραπτές εργασίες των μαθητών/μαθητριών σημειώνει τι είναι σωστό και τι λάθος, χρησιμοποιώντας τα σύμβολα ✓ και X.
4. Δίνει τη δυνατότητα στους/στις μαθητές/μαθήτριες να συμμετέχουν σε εξωσχολικούς διαγωνισμούς σε θεματικές που σχετίζονται με το μάθημα.

2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Μια διαδικασία με δύο παράλληλους στόχους:

τη βελτίωση του/της μαθητή/τριας
(μέσω πληροφόρησης
για το πού βρίσκεται)

Αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής πράξης.
«Μέσο μάθησης» και όχι «μέσο αποτίμησης»
των αποτελεσμάτων της.

τη βελτίωση της διδασκαλίας
(μέσω πληροφόρησης για την
καταλληλότητα του σχεδιασμού της)

Μια συνεχής και οργανωμένη διαδικασία συλλογής
πληροφοριών σε σχέση με τα μαθησιακά
αποτελέσματα, με στόχο τη λήψη αποφάσεων
για βελτίωση της διδασκαλίας.

- Ελέγχει την **πορεία** προς την κατάκτηση συγκεκριμένων μαθησιακών στόχων.
- **Εμπλέκει ενεργά τους/τις μαθητές/μαθήτριες**, οι οποίοι/οποίες κατανοούν τις ελλείψεις και τις αδυναμίες τους και αναθεωρούν τις μαθησιακές τους στρατηγικές.
- Ονομάζεται και **συντρέχουσα** ή **ενδιάμεση** αξιολόγηση, γιατί πραγματοποιείται κατά την εξέλιξη μιας διαδικασίας.

(Κασσωτάκης & Φλουρής, 2013· Κυριακίδης, 2017· Χαραλάμπους, 2015· Stiggins & Chappuis, 2012)

3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΑ

1. Πρέπει να εντάσσεται στον σχεδιασμό της διδασκαλίας και να είναι συνυφασμένη με τους (ξεκάθαρους!) στόχους του μαθήματος.

2. Πρέπει να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος χρόνος για τη διεκπεραίωσή της.

3. Πρέπει να βοηθά τους/τις μαθητές/μαθήτριες να συνειδητοποιούν την πρόοδό τους και να τους παρέχει κίνητρα για βελτίωση.

4. Στηρίζεται στη δημιουργία κατάλληλου μαθησιακού κλίματος.

5. Πρέπει να καλλιεργεί στους/στις μαθητές/μαθήτριες μεταγνωστικές δεξιότητες.

6. Στηρίζεται σε ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ διδάσκοντος/διδάσκουσας και διδασκομένων.

4. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- 4.1. Συμμετοχή στην τάξη
- 4.2. Κατ' οίκον εργασία
- 4.3. Διαδραστικά παιχνίδια στην τάξη
- 4.4. Αυτοαξιολόγηση-ετεροαξιολόγηση
- 4.5. Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων (portfolio)
- 4.6. Συνθετικές/Δημιουργικές/Διερευνητικές εργασίες (projects)
- 4.7. Δραστηριότητες αυθεντικής αξιολόγησης

4.1. Συμμετοχή στην τάξη

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ

Καταγραφή σε πίνακα (κατά τη διάρκεια του μαθήματος ή μετά την ολοκλήρωσή του) σημειώσεων που συνθέτουν την αξιολόγηση του/της κάθε μαθητή/μαθήτριας.

Εκ των προτέρων κοινοποίηση στους/στις μαθητές/μαθήτριες των στοιχείων που παρατηρούνται.

Ενδεικτικές καταγραφές:

- Έγκαιρη προσέλευση, ετοιμότητα για το μάθημα
- Εκδήλωση ενδιαφέροντος για το μάθημα (τήρηση σημειώσεων, διατύπωση ερωτήσεων, ενεργητική ακρόαση)
- Διατύπωση απαντήσεων (συχνότητα, ορθότητα, πληρότητα)
- Στάση (σεβασμός απέναντι στους/στις συμμαθητές/συμμαθήτριες και τον/την εκπαιδευτικό, ανταπόκριση σε οδηγίες)
- Δράση στο εργαστήριο (συμμετοχή σε πειράματα, τήρηση κανόνων ασφάλειας και υγείας)
- Κριτική σκέψη (αναγνώριση προβλημάτων, διαπίστωση λαθών, αμφισβήτηση, εξεύρεση εναλλακτικών προσεγγίσεων, εξαγωγή συμπερασμάτων)
- Τρόπος εργασίας (εξατομικευμένα και σε ομάδες)

4.1. Συμμετοχή στην τάξη

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΩΝ

- Επιβράβευση της προόδου και της προσπάθειας στους διάφορους τομείς δράσης (είτε όσον αφορά τις γνώσεις/δεξιότητες είτε όσον αφορά τις διαδικασίες που τηρούνται)
- Διαπίστωση προβλημάτων, διάγνωση αδυναμιών και κατ' επέκταση ενημέρωση των μαθητών/μαθητριών με σαφείς προτάσεις για βελτίωση
- Αναστοχασμός σχετικά με τη διδακτική πρακτική που ακολουθείται και λήψη αποφάσεων για τον σχεδιασμό των επόμενων μαθημάτων
- Τεκμηριωμένες αναφορές στους γονείς/κηδεμόνες

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σε επίσκεψη γονέων/κηδεμόνων, ο/η εκπαιδευτικός
δίνει την ακόλουθη ανατροφοδότηση
στους γονείς ενός/μιας μαθητή/μαθήτριάς του/της:

***«Δεν έχω καμία παρατήρηση. Το παιδί σας είναι εξαιρετικό.
Να το χαίρεστε! Μακάρι να ήταν όλα τα παιδιά έτσι!»***

Πώς κρίνετε την ανατροφοδότηση που δόθηκε στους γονείς/κηδεμόνες;

Η ανατροφοδότηση είναι ελλιπής/ανεπαρκής.

Η εποικοδομητική ανατροφοδότηση πρέπει:

- να είναι **συγκεκριμένη** με αναφορές στις γνώσεις/δεξιότητες, τη δράση και τη στάση του/της μαθητή/μαθήτριας κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
- να εμπεριέχει **εισηγήσεις** που θα μπορούν να αξιοποιηθούν για περαιτέρω βελτίωση του/της μαθητή/μαθήτριας.

Για να είναι αποτελεσματική η ανατροφοδότηση που δίνεται, πρέπει:

- να είναι **κατανοητά διατυπωμένη** για όλους τους αποδέκτες (γονείς/κηδεμόνες και μαθητές/μαθήτριες).
- να εμπεριέχει:
 - **θετικές επισημάνσεις**
 - **τεκμηριωμένες παρατηρήσεις**
 - **εισηγήσεις για (περαιτέρω) βελτίωση.**
- να βοηθά να αναγνωρίσει ο γονέας/κηδεμόνας:
 - πού **βρίσκεται τώρα** το παιδί του σε σχέση με τον στόχο
 - να αντιληφθεί το **επιθυμητό αποτέλεσμα**
 - να κατανοήσει τους **τρόπους** με τους οποίους μπορεί το παιδί να **γεφυρώσει το χάσμα.**

4.2. Κατ' οίκον εργασία

Στόχοι κατ' οίκον εργασίας

- Εξάσκηση/εμπέδωση γνώσεων/δεξιοτήτων που διδάχθηκαν/αναπτύχθηκαν στο μάθημα.
- Προετοιμασία για το επόμενο μάθημα, π.χ. επαναφορά γνώσεων/δεξιοτήτων που θεωρούνται προαπαιτούμενες για το επόμενο μάθημα.
- Ενίσχυση της συμμετοχής μαθητών/μαθητριών που συνήθως δεν συμμετέχουν στο μάθημα με ανάθεση διαβαθμισμένων εργασιών.
- Ατομική ανάπτυξη με εργασίες που καλλιεργούν ανώτερες νοητικές δεξιότητες, κριτική και δημιουργική σκέψη.
- Προώθηση της επικοινωνίας του παιδιού με τους γονείς/κηδεμόνες και το ευρύτερο του περιβάλλον, με εργασίες που προϋποθέτουν π.χ. τη λήψη πληροφοριών από τους γονείς/κηδεμόνες, τη συνεργασία μαζί τους για τη διεκπεραίωση κ.τ.ό.

(Epstein & Van Voorhis, 2001)

4.2. Κατ' οίκον εργασία

Αξιοποίηση κατ' οίκον εργασίας

- Καθίσταται εξ αρχής σαφές στους/στις μαθητές/μαθήτριες ότι **μπορεί να ζητηθεί από τον καθένα / την καθεμία να παρουσιάσει.**
- Αν κριθεί σκόπιμο, η εξέταση της κατ' οίκον εργασίας για κάποιους/κάποιες μαθητές/μαθήτριες μπορεί να περιοριστεί σε ερωτήσεις του τύπου «τι σε δυσκόλεψε;», «τι δεν κατάλαβες;» «τι θα σε βοηθούσε να προχωρήσεις παραπέρα;» κ.τ.ό.
- Ο τρόπος αξιοποίησης μιας εργασίας εξαρτάται από τον **στόχο** που αυτή επιτελεί. Για παράδειγμα, αν μια εργασία ανατέθηκε στο πλαίσιο της προετοιμασίας για το επόμενο μάθημα, τότε η εξέτασή της μπορεί να ενταχθεί οργανικά στη διδασκαλία του επόμενου μαθήματος.

4.2. Κατ' οίκον εργασία

Αξιοποίηση κατ' οίκον εργασίας

- Μπορεί να ζητηθεί από τους/τις μαθητές/μαθήτριες να προβούν σε αξιολόγηση των δικών τους εργασιών ή των εργασιών των συμμαθητών/συμμαθητριών τους με βάση συγκεκριμένο κατάλογο κριτηρίων (**αυτοαξιολόγηση - ετεροαξιολόγηση**).
- Όταν κρίνεται σκόπιμο, οι εργασίες μπορούν να συλλεγούν, να διορθωθούν και να επιστραφούν με **ανατροφοδότηση**. Για να είναι αποτελεσματική η γραπτή ανατροφοδότηση προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες σχετικά με τις εργασίες τους, πρέπει να είναι **κατανοητή, συγκεκριμένη, περιγραφική**, να δίδεται **έγκαιρα** και όχι μετά από την πάροδο μεγάλου χρονικού διαστήματος από τη διεκπεραίωση της εργασίας και, τέλος, **να βοηθά τον/τη μαθητή/μαθήτρια** να κατανοήσει τις ελλείψεις του/της και πώς μπορεί να βελτιωθεί.

(Κυριακίδης, 2017· Χαραλάμπους, 2015).

Παράδειγμα ανατροφοδότησης εργασίας

“Εργάστηκες σωστά στο να εντοπίσεις πληροφορίες σε σχέση με την πρώτη Οικουμενική Σύνοδο. Πώς πιστεύεις ότι θα μπορούσε να βελτιωθεί περισσότερο η απάντησή σου; Πώς μπορούν να οργανωθούν καλύτερα οι πληροφορίες αυτές;»

(Κυριακίδης, 2017)

4.2. Κατ' οίκον εργασία

Ενδεικτικά ψηφιακά εργαλεία για ανάθεση κατ' οίκον εργασιών

Κουίζ

Παρέχεται άμεση ανατροφοδότηση για την ορθότητα των απαντήσεων.

<https://kahoot.com/>

«Πινακίδα»

σκέψεων και υλικού
Δημιουργία/αξιολόγηση
αναρτήσεων από εκπαιδευτικό
και μαθητές/μαθήτριες με

αξιοποίηση κειμένου, εικόνων, βίντεο, υπερ-
συνδέσμων κ.ά. <https://padlet.com/>

Βίντεο-Κουίζ

Το βίντεο μπορεί να διακόπτεται σε
όποιο σημείο θέλουμε και να τίθενται
ερωτήσεις. Παρέχεται άμεση
ανατροφοδότηση για την ορθότητα των
απαντήσεων. <https://edpuzzle.com/>

Ηλεκτρονικά φυλλάδια

Μεταποίηση έντυπων
φυλλαδίων σε ηλεκτρονικά
με δυνατότητα αυτόματης βαθμολόγησής τους.

<https://www.liveworksheets.com/>

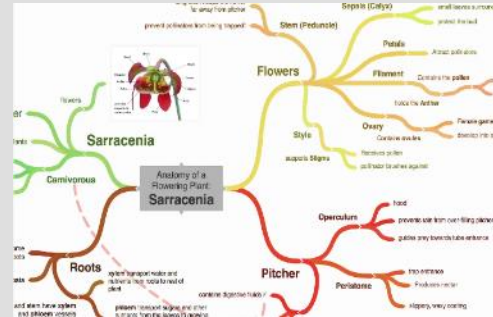
4.2. Κατ' οίκον εργασία

Ενδεικτικά ψηφιακά εργαλεία για ανάθεση κατ' οίκον εργασιών

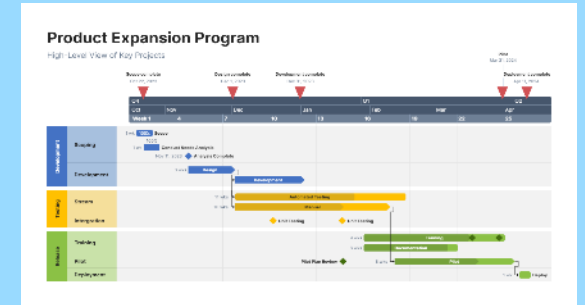
Κόμικς

<https://www.storyboardthat.com/>

Εννοιολογικοί χάρτες

<https://coggle.it/>

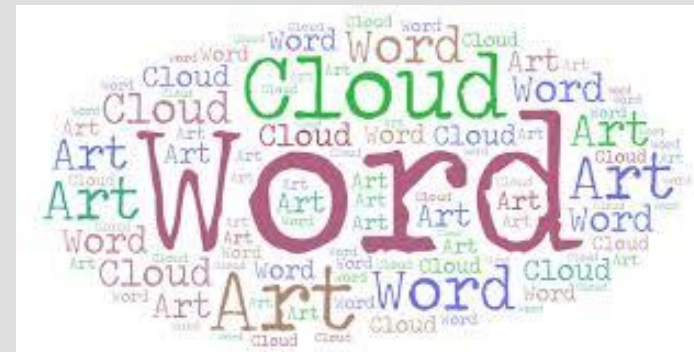
Χρονογραμμή

Office Timeline στο PowerPoint

Αφίσες
Infographics
Παρουσιάσεις
Βίντεο
Ιστοσελίδες

<https://www.canva.com/>

Σύννεφα
λέξεων

<https://wordart.com/>

Για περισσότερα ψηφιακά εργαλεία:

<https://www.nwea.org/blog/2024/75-digital-tools-apps-teachers-use-to-support-classroom-formative-assessment/>

4.2. Κατ' οίκον εργασία

Ενδεικτικά ψηφιακά εργαλεία για ανάθεση κατ' οίκον εργασιών

Σε κάθε περίπτωση αναμένεται να υπάρχουν **σαφή κριτήρια αξιολόγησης της κατ' οίκον εργασίας**, τα οποία γνωρίζουν οι μαθητές/μαθήτριες εκ των προτέρων.

Παραδείγματα κριτηρίων αξιολόγησης ενός **εννοιολογικού χάρτη**:

- ♦ σαφές κεντρικό σημείο εστίασης
- ♦ επαρκής αριθμός εννοιών-κλειδιών και ιδεών
- ♦ κατάλληλος βαθμός ανάπτυξης
- ♦ σχετικά παραδείγματα
- ♦ ακριβείς σχέσεις μεταξύ των δεδομένων
- ♦ τάξη
- ♦ σαφήνεια
- ♦ ευκολία στην ανάγνωση

Campbell, Campbell, & Dickinson (1996) όπως αναφέρεται στον Slavin (2007, σ. 578)

4.3. Διαδραστικά παιχνίδια ερωτήσεων-απαντήσεων στην τάξη

Η αξιοποίηση διαδραστικών κουίζ για την εφαρμογή της διαμορφωτικής αξιολόγησης στις τάξεις έχει αποδειχθεί ότι αυξάνει το ενδιαφέρον και τα κίνητρα σχεδόν όλων των μαθητών/μαθητριών.

(Wang & Tahir, 2020)

α. Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής / σωστό-λάθος ως δελτίο εισόδου/εξόδου

Αξιοποίηση ψηφιακού εργαλείου για ονομαστική καταγραφή των απαντήσεων των μαθητών/μαθητριών: <https://www.plickers.com/>

Αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων για παιγνιώδη παρουσίαση των ερωτήσεων/απαντήσεων:

www.kahoot.com

<https://wordwall.net/>

4.3. Διαδραστικά παιχνίδια ερωτήσεων-απαντήσεων στην τάξη

β. «Αριθμημένα κεφάλια μαζί» (“Numbered Heads Together”)

- Γίνεται αρίθμηση των μαθητών/μαθητριών της ομάδας.
- Ο/Η εκπαιδευτικός θέτει ένα ερώτημα/πρόβλημα.
- Δίνεται χρόνος στους/στις μαθητές/μαθήτριες να καταγράψουν ατομικά την απάντησή τους.
- Οι μαθητές/μαθήτριες συζητούν και προσπαθούν να καταλήξουν σε μια κοινά αποδεκτή απάντηση.
- Ο/Η εκπαιδευτικός καλεί έναν αριθμό.
- Ο/Η μαθητής/μαθήτρια σε κάθε ομάδα που έχει αυτό τον αριθμό δίνει την απάντηση της ομάδας του/της.

4.3. Διαδραστικά παιχνίδια ερωτήσεων-απαντήσεων στην τάξη

γ. «Σκέψου-Συνεργάσου-Μοιράσου» (“Think - Pair - Share”)

- Ο/Η εκπαιδευτικός θέτει μια ερώτηση / ένα πρόβλημα.
- Ο/Η κάθε μαθητής/μαθήτρια σκέφτεται αρχικά μόνος/μόνη του/της πάνω στο θέμα, καταγράφοντας σημειώσεις.
- Οι μαθητές/μαθήτριες δημιουργούν ζευγάρια και συζητούν το θέμα.
- Μοιράζονται τις ιδέες τους με την υπόλοιπη τάξη.

4.3. Διαδραστικά παιχνίδια ερωτήσεων-απαντήσεων στην τάξη

δ. 3-2-1

π.χ. Γράψε 3 στοιχεία που κατάλαβες,
2 στοιχεία που βρήκες χρήσιμα
και 1 ερώτηση που έχεις.

ε. Απάντηση με μία πρόταση

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να συνοψίσουν
σε μία πρόταση κάτι
που σχετίζεται με τον στόχο του μαθήματος.

στ. Ερώτηση ενός λεπτού

Οι μαθητές/μαθήτριες έχουν
στη διάθεσή τους ένα λεπτό,
για να απαντήσουν σε
συγκεκριμένη ερώτηση που
ελέγχει την κατάκτηση του
μαθησιακού στόχου.

4.4. Ετεροαξιολόγηση-Αυτοαξιολόγηση

Σημασία

Οι μαθητές/μαθήτριες:

- εμπλέκονται ενεργά στην αξιολόγηση της μάθησής τους
- αναπτύσσουν μεταγνωστικές δεξιότητες, αυτονομία και ανεξαρτησία σε σχέση με τη μάθηση (σημαντικές δεξιότητες για τη διά βίου μάθηση)
- ενθαρρύνονται να αναλάβουν πρωτοβουλίες
- αναλαμβάνουν ευθύνες σε σχέση με τη διαδικασία της μάθησής τους
- αναγνωρίζουν τα επόμενα βήματα στη μαθησιακή διαδικασία

(Χαραλάμπους, 2019)

4.4. Ετεροαξιολόγηση-Αυτοαξιολόγηση

Βήματα για τη διδασκαλία

1. Δημιουργία κατάλληλου κλίματος αποδοχής και σεβασμού στην τάξη

2. Μοντελοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης

3. Εφαρμογή διαδικασίας σε ανεξάρτητο έργο

4. Εισαγωγή ετεροαξιολόγησης

5. Εισαγωγή αυτοαξιολόγησης

(Χριστοφορίδου, 2015)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

4.4. Ετεροαξιολόγηση-Αυτοαξιολόγηση

Βήματα για τη διδασκαλία

1. Δημιουργία κατάλληλου κλίματος αποδοχής και σεβασμού στην τάξη

Δεν έχει σημασία η επιτυχία και ο έπαινος.
Σημασία έχει η αναγνώριση της προσπάθειας,
των δυσκολιών και των λαθών
ως μέσων για περαιτέρω βελτίωση.

4.4. Ετεροαξιολόγηση-Αυτοαξιολόγηση

Βήματα για τη διδασκαλία

2. Μοντελοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης

Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει τη διαδικασία που ακολουθεί, εφαρμόζει τα κριτήρια αξιολόγησης σε διαφορετικής ποιότητας εργασίες και σε εργασίες που βρίσκονται σε διαφορετικό στάδιο διεκπεραίωσης, μιλώντας δυνατά και εξηγώντας τον τρόπο σκέψης του/της.

4.4. Ετεροαξιολόγηση-Αυτοαξιολόγηση

Βήματα για τη διδασκαλία

3. Εφαρμογή διαδικασίας σε ανεξάρτητο έργο

Σε εργασία άγνωστης προέλευσης (πλαστή ή προηγούμενης χρονιάς) οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να εφαρμόσουν τα κριτήρια αξιολόγησης και να συμπληρώσουν λίστα ελέγχου.

Διεξάγεται συζήτηση και ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει τη διαδικασία με σκοπό την άρση παρανοήσεων και τη συμπλήρωση τυχόν ελλείψεων.

4.4. Ετεροαξιολόγηση-Αυτοαξιολόγηση

Βήματα για τη διδασκαλία

4. Εισαγωγή ετεροαξιολόγησης

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να αξιολογήσουν εργασία συμμαθητή/συμμαθήτριάς τους (ίσως και ανώνυμα), αρχικά με εφαρμογή πιο εύκολων κριτηρίων.

Τα κριτήρια δίνονται σε λίστες ελέγχου ή σε πίνακες διαβαθμισμένων κριτηρίων (rubrics).

4.4. Ετεροαξιολόγηση-Αυτοαξιολόγηση

Βήματα για τη διδασκαλία

5. Εισαγωγή αυτοαξιολόγησης

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να αξιολογήσουν την εργασία τους με βάση λίστες ελέγχου ή πίνακες διαβαθμισμένων κριτηρίων. Επιπρόσθετα, μπορεί να ζητηθεί από τους/τις μαθητές/μαθήτριες να απαντήσουν σε ερωτήσεις αναστοχασμού.

Για παράδειγμα: *Τι μπορώ να κάνω καλά και σε τι χρειάζομαι βελτίωση; Τι με δυσκόλεψε περισσότερο; Τι θα ήθελα να μάθω ακόμα;*

Σε κάθε στάδιο εφαρμογής της ετεροαξιολόγησης / αυτοαξιολόγησης **υπενθυμίζεται ο σκοπός της διαδικασίας**: η βελτίωση - τόσο του αξιολογούμενου όσο και του αξιολογητή.

4.5. Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων (portfolio)

Συλλογή έργων ενός/μιας μαθητή/μαθήτριας, τα οποία έχουν επιλεγεί με τη συναίνεσή του/της και με βάση συγκεκριμένο στόχο.

Τα έργα αυτά αποτελούν τεκμήρια για την προσπάθεια, την πρόοδο και την επίδοση του/της μαθητή/μαθήτριας σε δεδομένο ή δεδομένα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος (μεμονωμένα ή συσχετιζόμενα).

Η συλλογή πρέπει να περιλαμβάνει:

- το **σκεπτικό** που αναπτύσσει ο/η μαθητής/μαθήτρια, καθώς καταβάλλει προσπάθεια, για να εκπονήσει τις εργασίες που θα περιληφθούν στον φάκελο
- τις **οδηγίες** του/της εκπαιδευτικού
- τα **κριτήρια αξιολόγησης** της ποιότητας των έργων
- την **κριτική του κοινού** που έχει κληθεί να μελετήσει και να αξιολογήσει τον φάκελο εργασιών.

(Κουλουμπαρίση & Ματσαγγούρας,
2004, σ. 62-63)

4.6. Συνθετικές/Δημιουργικές/Διερευνητικές εργασίες (projects)

- Είναι εργασίες που προωθούν δεξιότητες έρευνας, κριτική σκέψη, ολιστική προσέγγιση της γνώσης, συνεργασία.
- Δεν πρέπει να είναι προϊόν αντιγραφής (copy-paste).

Είδη εργασιών ανάλογα με το περιεχόμενο

Τύπου έκθεσης (Report Project): Οι μαθητές/μαθήτριες παρουσιάζουν τη γνώση που έχουν αποκτήσει από τη μελέτη συγκεκριμένης βιβλιογραφίας.

Τύπου έρευνας (Research Project): Οι μαθητές/μαθήτριες εμπλέκονται σε επιστημονική διερεύνηση.

Τύπου επίδειξης (Demonstration Project): Οι μαθητές/μαθήτριες καταλήγουν στην παρουσίαση υλικών / συσκευών / κατασκευών.

(Χαραλάμπους, 2019)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

4.6. Συνθετικές/Δημιουργικές/Διερευνητικές εργασίες (projects)

- Για την εκπόνηση τέτοιου τύπου εργασιών, ενθαρρύνεται η **συνεργασία επιστημών**, έτσι ώστε να δίδεται στους/στις μαθητές/μαθήτριες η δυνατότητα σφαιρικής (και όχι κατακερματισμένης) προσέγγισης και δόμησης της γνώσης, με εξερεύνηση πολλών διαφορετικών πτυχών ενός θέματος, όπως ακριβώς αυτό παρουσιάζεται στην πραγματική ζωή. Με αυτό τον τρόπο, η μάθηση και η αξιολόγηση καθίστανται **αυθεντικές**, αφού δεν αφορούν γνώση και αποστήθιση, αλλά μεταφορά/εφαρμογή γνώσης και δεξιοτήτων κριτικής σκέψης σε πραγματικά προβλήματα και περιβάλλοντα.

4.6. Συνθετικές/Δημιουργικές/Διερευνητικές εργασίες (projects)

Στάδια Ανάπτυξης Δημιουργικών Εργασιών

(Frey 2002,
όπως
παρουσιάζεται
από τον
Χαραλάμπους,
2019)

1. Πρωτοβουλία-προβληματισμός - Επιλογή θέματος

2. Σχεδιασμός υλοποίησης του project που επιλέχθηκε

- ♦ Ανταλλαγή απόψεων
- ♦ Διαμόρφωση πλαισίου δράσης
- ♦ Προγραμματισμός πορείας

3. Διεξαγωγή-πραγματοποίηση δραστηριοτήτων

- ♦ Συγκέντρωση υλικού
- ♦ Επεξεργασία υλικού

4. Συγγραφή εργασίας

5. Αξιολόγηση, Παρουσίαση και Αναστοχασμός

- ♦ Αξιολόγηση επίτευξης σκοπού/μεθοδολογίας/ συνεργασίας
- ♦ Τι μάθαμε; Τι θα κρατούσαμε/αλλάζαμε για την επόμενη προσπάθεια;

4.6. Συνθετικές/Δημιουργικές/Διερευνητικές εργασίες (projects)

Τρίπτυχο αξιολόγησης

Πρόοδος/Προσπάθεια (Progress)

Αξιολογούμε την πρόοδο που παρουσιάζει ο/η κάθε μαθητής/μαθήτρια και την προσπάθεια που έχει καταβάλει. Η εργασία που έχει παραδώσει μπορεί να έχει σοβαρές ελλείψεις, ωστόσο, μπορούμε να αξιολογήσουμε θετικά ή/και να επιβραβεύσουμε την όποια βελτίωση παρατηρήσουμε σε σχέση με προηγούμενες εργασίες που έχει κάνει ο/η ίδιος/α.

Διαδικασία (Process)

Αξιολογούμε τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την εκπόνηση της εργασίας, π.χ. ορθή αναζήτηση πληροφοριών, συνεργασία στις ομάδες, ανάληψη ευθύνης, επικοινωνία για επίλυση αποριών, επιμονή στον στόχο κ.ά. Μπορούμε να ζητήσουμε από τους/τις μαθητές/τριες, σε περίπτωση που δυσκολευτούν να κάνουν την εργασία που τους ανατέθηκε, να καταγράψουν τι ήταν αυτό που τους δυσκόλεψε (μεταγνωστικές δεξιότητες).

Τελικό προϊόν (Product)

Αξιολογούμε κατά πόσο οι μαθητές/μαθήτριες έχουν επιτύχει συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους, όπως φαίνεται από το τελικό τους προϊόν.

(Προφορική/Συντρέχουσα
Αξιολόγηση στα Φιλολογικά
Μαθήματα, 2019, σ. 6-7).

4.7. Δραστηριότητες αυθεντικής αξιολόγησης

- Η αξιολόγηση η οποία αποβλέπει στην αποτίμηση των γνώσεων των μαθητών/μαθητριών και των ικανοτήτων τους **να αξιοποιούν τις γνώσεις τους σε πραγματικές καταστάσεις.**

(Κουλουμπαρίση & Ματσαγγούρας, 2004, σ. 56)

Ενδεικτικές μορφές / εργαλεία αυθεντικής αξιολόγησης

- Συμμετοχή σε διαγωνισμούς
- Συμμετοχή σε ενδοσχολικές και εξωσχολικές εκδηλώσεις
- Συμμετοχή σε συνέδρια με πρωτότυπα έργα
- Πρωτότυπες εργασίες με βάση τα ιδιαίτερα ταλέντα των μαθητών/μαθητριών, π.χ. ποίηση, ζωγραφική, αθλητισμός, μουσική, κατασκευές/εφευρέσεις
- Πειράματα
- Προτάσεις επίλυσης σχολικών, κοινοτικών ή άλλων προβλημάτων
- Διαθεματικές εργασίες
- Διαγωνισμοί προφορικής επιχειρηματολογίας-αντιπαράθεσης (debate)
- Παιχνίδι υπόδυσης ρόλων, θεατρικές παραστάσεις

5. Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Campbell, L., Campbell, B., & Dickinson, D. (1996). *Teaching and Learning Through Multiple Intelligences*. Allyn and Bacon.
- Epstein, J. L., & Van Voorhis, F. L. (2010). More Than Minutes: Teachers' Roles in Designing Homework. *Educational Psychologist*, 36(3), 181–193.
- Frey, K. (2002). *Η «Μέθοδος Project»*. Μια μορφή συλλογικής εργασίας στο σχολείο ως θεωρία και πράξη (Μτφρ. Κ. Μάλλιου). Εκδοτικός Οίκος Α/φοί Κυριακίδη.
- Hattie, J. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses related to achievement*. London: Routledge.
- Kyriakides, L. & Creemers, B.P.M. (2009). The effects of teacher factors on different outcomes: two studies testing the validity of the dynamic model. *Effective Education*, 1(1), 61-85.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία. Θεωρία και Πράξη*. Μεταίχμιο.
- Wang, A. I., & Tahir, R. (2020). The effect of using Kahoot! For learning – A literature review. *Computers & Education*, 149. Ανάκτηση από <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.103818>
- Κασσωτάκης, Μ. (2013). *Η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών. Θεωρητικές προσεγγίσεις & πρακτικές εφαρμογές*. Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Κασσωτάκης, Μ., & Φλουρίης, Γ. (2013). *Μάθηση και Διδασκαλία. Σύγχρονες απόψεις για τις διαδικασίες της μάθησης και τη μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Κουλουμπαρίτση, Α. Χ., & Ματσαγγούρας, Η. Γ. (2004). Φάκελος εργασιών του μαθητή (portfolio assessment): Η αυθεντική αξιολόγηση στη διαθεματική διδασκαλία. Στο *Εκπαιδευτικές Καινοτομίες για το Σχολείο του Μέλλοντος* (σ. 55–83). Τυπωθήτω.
- Κυριακίδης, Λ. (2017). *Διαμορφωτική Αξιολόγηση του Μαθητή: Από τη Θεωρία στη Χάραξη Πολιτικής*. Ανάκληση από <http://www.koed.org.cy/myfiles/conferences/2017-05-13-Imerida/parousiaseis/Kyriakides.pdf>
- Ματσαγγούρας, Η. Γ. (2008). *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Για το καθημερινό μάθημα και τα προγράμματα του ολοήμερου σχολείου, τα περιβαλλοντικά, τα πολιτιστικά και τα ευρωπαϊκής συνεργασίας*. Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Προφορική/Συντρέχουσα Αξιολόγηση στα Φιλολογικά Μαθήματα. (2019). Ανάκτηση από https://sch.cy/sm/438/student_evaluation_filologika_mathimata_keimeno.pdf
- Χαραλάμπους, Χ. (2015). *Αξιολόγηση για τη Μάθηση: Θέτοντας την Αξιολόγηση του Μαθητή στην Υπηρεσία της Διδασκαλίας και της Μάθησης*. Ανάκτηση από https://archeia.moec.gov.cy/mc/479/charalambous_assessment_learning_final.pdf
- Χαραλάμπους, Χ. (2019). *Αξιολόγηση του Μαθητή: Βασικές Αρχές και Εναλλακτικές Μορφές Αξιολόγησης*. Ανάκτηση από https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/synedria/axiologisi_mathiti_jun19/Charalambous_2019.pdf
- Χριστοφορίδου, Μ. (2015). *Αυτοαξιολόγηση του μαθητή: Βήματα και στρατηγικές για αποτελεσματική εφαρμογή*. Ανάκτηση από <http://www.koed.org.cy/myfiles/conferences/2015-10-31-imerida/2015-10-31-ergastiri3.pdf>

Ευχαριστώ πολύ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

